

دانشگاه علامه طباطبائی

پردیس آموزشهای نیمه حضوری دانشگاه

پایان نامه کارشناسی ارشد رشته مدیریت دولتی گرایش منابع انسانی

**بررسی عوامل حیاتی موفقیت مدیریت دانش
در پارک علم و فناوری خراسان**

نگارش:

زهرا خسروی راد

استاد راهنما:

دکتر وجه الله قربانی زاده

استاد مشاور:

دکتر داوود حسین پور

زمستان ۱۳۹۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سپاسگزاری

حال که به حول و قوه‌ی الهی، انجام این تحقیق به پایان رسیده، جا دارد که از بزرگوارانی که در مراحل مختلف، بنده را یاری نموده‌اند تقدیری ناچیز نمایم.

در ابتدا از استاد محترم جناب آقای دکتر وجه الله قربانی زاده که زحمت راهنمایی این تحقیق را به عهده داشتند و در مراحل مختلف بدون هر گونه محدودیتی قبول زحمت فرموده و از هرگونه کمکی دریغ ننمودند، صمیمانه تقدیر و تشکر می‌نمایم.

همچنین از استاد محترم جناب آقای دکتر حسین پور که زحمت مشاوره بنده را در این تحقیق بر عهده داشته و با مشاوره‌های دقیق خود بنده را در پیمودن درست این راه یاری نمودند تشکر می‌کنم.

به علاوه از اساتید محترم آقای دکتر فتاح شریف زاده که زحمت داوری این پژوهش را متقبل شده و در جهت اصلاحات نهایی پیشنهادهای لازم را ارائه فرمودند تشکر می‌کنم.

لازم است مراتب تقدیر و تشکر خود را از همکاران عزیز و بزرگوارم آقای دکتر غلامرضا ملک زاده، و خانم مهندس معصومه راعی که در تدوین این پایان نامه و در مراحل کار بنده را یاری نموده‌اند، اعلام نمایم.

در پایان برای همه دوستان و دانشجویان از درگاه خداوند متعال سلامت، سعادت و بهروزی مسئلت می‌نمایم.

تقدیم به:

به پدرم و مادرم عزیزم، که دعایشان را بدرقه راهم ساختند

و

به همسرم، بابت صبوری و شکیبایی اش.

چکیده

یکی از کارآمدترین ایده های دوران معاصر در زمینه توسعه اقتصادی مبتنی بر دانایی و ارتباط میان دانشگاه، دولت و صنعت، ایجاد و گسترش مراکز رشد و پارک های علم و فناوری است که هدف از آن، ایجاد بستر مناسب به منظور گسترش فرهنگ نوآوری و کارآفرینی مبتنی بر فناوری های نوین و افزایش ثروت در جامعه است این مراکز، قادرند به عنوان یک عامل کلیدی در توسعه اقتصادهای نوظهور عمل نمایند. پارک های علمی و فناوری تلاش می نمایند، شرایطی مطلوب به منظور هم افزایی ظرفیت ها و توانمندی های دانش آموختگان و پژوهشگران دانشگاهی و صاحبان کسب و کارهای دانش بنیان به منظور تجاری سازی ایده های نوآورانه و خلق دانش و فناوری و تبدیل آن به محصولات قابل عرضه در بازارهای ملی و بین المللی و تسریع فرآیند توسعه پایدار کشور را فراهم نمایند. از الزامات پارک های علم و فناوری مدیریت جریان دانش خلق شده و کسب مزیت رقابتی حاصل از آن است.

تحقیق حاضر به منظور یافتن عوامل کلیدی که موفقیت مدیریت دانش را در پارک های علم و فناوری تضمین می کند صورت گرفته است. در این پژوهش پس از بررسی مطالعات پیشین، هفت عامل کلیدی (فرهنگ، حمایت مدیریت ارشد، زیر ساخت سازمانی، زیر ساخت فناوری اطلاعات، سنجش و اندازه گیری، منابع انسانی و فرآیند های سازمانی) از نظر خبرگان پارک های علم و فناوری کشور مورد تایید قرار گرفت. در این پژوهش ما پارک علم و فناوری خراسان را مورد بررسی قرار دادیم و نمونه ی متشکل از ۱۱۵ نفر که از بخش اداری و شرکت های خصوصی تحت پشتیبانی پارک می باشند، انتخاب کردیم که با استفاده از آمار توصیفی و استنباطی به بررسی عوامل حیاتی موفقیت مدیریت دانش در پارک علم و فناوری خراسان پرداخته شد.

تجزیه و تحلیل داده ها با توجه به دو دیدگاه کارمندان پارک و شرکت های مستقر انجام شد که نتایج نشان می دهد که پارک خراسان از لحاظ برخورداری از هفت عامل شناخته شده به عنوان عوامل حیاتی موفقیت مدیریت دانش، در سطحی پایین تر از میانگین می باشد.

واژگان کلیدی: مدیریت دانش، عوامل کلیدی موفقیت مدیریت دانش، پارک علم و فناوری

Zahra_rad83@yahoo.com

فهرست مطالب:

فصل اول:

۲	۱-۱ مقدمه
۳	۱-۲ بیان مسئله
۳	۱-۳ پیشینه تحقیق
۴	۱-۴ ضرورت و اهمیت تحقیق
۵	۱-۵ اهداف تحقیق
۵	۱-۶ سوالات تحقیق
۵	۱-۶-۱ سوال اصلی
۵	۱-۶-۲ سوالات فرعی
۶	۱-۷ فرضیه های تحقیق
۶	۱-۷-۱ فرضیه اصلی
۶	۱-۷-۲ فرضیه های فرعی
۶	۱-۸ قلمرو موضوعی
۷	۱-۸-۱ قلمرو مکانی
۷	۱-۸-۲ قلمرو زمانی
۷	۱-۹ تعریف مفاهیم و واژگان اختصاصی طرح
۷	۱-۹-۱ تعریف مدیریت دانش
۷	۱-۹-۲ عوامل حیاتی موفقیت
۸	۱-۹-۳ عوامل حیاتی موفقیت مدیریت دانش
۹	۱-۹-۴ تعریف پارک علم و فن آوری
۹	۱-۱۰ خلاصه

فصل دوم:

بخش اول:

۱۱	۲-۱ مقدمه
۱۲	۲-۲-۱ تعریف داده، اطلاعات و دانش
۱۴	۲-۲-۲ دانش صریح-ضمنی
۱۴	۲-۲-۳ دانش مزیت رقابتی پایدار
۱۶	۲-۲-۴ تعاریف مدیریت دانش
۲۰	۲-۲-۵ مزایای مدیریت دانش
۲۱	۲-۲-۶ استراتژی های مدیریت دانش
۲۱	۲-۲-۷ مدیریت دانش بر عهده چه کسانی است؟
۲۲	۲-۲-۸ اهمیت نیاز به مدیریت دانش برای دولت

- ۲-۲-۹ سازمان های دولتی به چند دلیل باید به سمت مدیریت دانش حرکت کنند و عملکرد خود را بهبود بخشند..... ۲۴
- ۲-۲-۱۰ گام های اساسی مدیریت دانش..... ۲۵
- ۲-۲-۱۰-۱ کسب و خلق دانش..... ۲۵
- ۲-۲-۱۰-۲ حفظ و نگهداری دانش..... ۲۶
- ۲-۲-۱۰-۳ انتقال و تسهیم دانش..... ۲۷
- ۲-۲-۱۰-۴ استفاده و بکار گیری دانش..... ۲۷

بخش دوم:

- ۲-۳-۱ پارک علم و فناوری چیست؟..... ۲۹
- ۲-۳-۲ تاریخچه پارک های علم و فناوری..... ۳۰
- ۲-۳-۳ تعریف پارک های علم و فناوری..... ۳۱
- ۲-۳-۴ انواع پارکهای علم و فناوری..... ۳۲
- ۲-۳-۵ نقش پارک های علمی و فناوری..... ۳۲
- ۲-۳-۶ در اقتصاد دانائی محور، پارکهای علمی و فناوری سه کارکرد عمده دارند..... ۳۳
- ۲-۳-۷ سرویس های ممتازی که در پارک های علمی و فناوری ارائه می شوند..... ۳۴
- ۲-۳-۸ مدیریت دانش در پارک های علم و فناوری..... ۳۵
- ۲-۳-۹ مزایای استفاده از رویکرد مدیریت دانش در پارک های علم و فناوری..... ۳۷

بخش سوم:

- ۲-۴-۱ فاکتورهای حیاتی موفقیت در مدیریت دانش..... ۴۰
- ۲-۴-۲ تعریف عوامل کلیدی موفقیت..... ۴۰
- ۲-۴-۳ بررسی عوامل کلیدی موفقیت مدیریت دانش در مطالعات پیشین..... ۴۰
- ۲-۴-۴ فرهنگ سازمانی..... ۴۸
- ۲-۴-۵ حمایت مدیران ارشد..... ۵۱
- ۲-۴-۶ زیر ساخت سازمانی..... ۵۲
- ۲-۴-۷ زیر ساخت فناوری اطلاعات..... ۵۴
- ۲-۴-۸ اندازه گیری..... ۵۶
- ۲-۴-۹ منابع انسانی:..... ۵۷
- ۲-۴-۱۰ فرایندها در مدیریت دانش..... ۵۹
- ۲-۴-۱۱ بررسی نظر خبرگان در مورد مدیریت دانش در پارک های علم و فناوری..... ۶۱
- ۲-۴-۱۲ مدل مفهومی تحقیق..... ۶۲
- ۲-۴-۱۳ الگوی تحلیلی تحقیق..... ۶۳
- ۲-۵ خلاصه:..... ۶۶

فصل سوم:

- ۳-۱ مقدمه..... ۶۸
- ۳-۲ بررسی نوع پژوهش..... ۶۸

۶۸	۳-۳ روش تحقیق.....
۶۹	۳-۴ جامعه آماری.....
۷۰	۳-۵ روش نمونه گیری.....
۷۰	۳-۶ ابزار سنجش.....
۷۰	۳-۶-۱ روش جمع آوری داده ها و اطلاعات.....
۷۰	۳-۶-۱-۱ روش کتابخانه‌ای.....
۷۱	۳-۶-۱-۲ روش غیر کتابخانه ای.....
۷۱	۳-۶-۲ پرسشنامه.....
۷۱	۳-۶-۲-۱ روایی پرسشنامه.....
۷۲	۳-۶-۲-۲ پایایی پرسش نامه.....
۷۲	۳-۶-۲-۳ مقیاس اندازه گیری تحقیق.....
۷۲	۳-۷ روش تجزیه و تحلیل داده ها.....
۷۲	۳-۷-۱ آمار توصیفی.....
۷۳	۳-۷-۲ آمار استنباطی.....
۷۳	۳-۷-۲-۱ آزمون میانگین یک جامعه، T تک نمونه ای.....
۷۳	۳-۷-۲-۲ آزمون فریدمن.....
۷۴	۳-۷-۲-۳ آزمون کلموگروف - اسمیرنوف.....
۷۴	۳-۸ تعریف پارک علم و فناوری خراسان (KSTP) چیست؟.....
۷۹	۳-۹ خلاصه:.....

فصل چهارم:

۸۱	۴-۱ مقدمه.....
۸۲	۴-۲ آمار توصیفی.....
۸۲	۴-۲-۱ ویژگی های جمعیت شناختی.....
۸۶	۴-۲-۲ سوالات اصلی پرسشنامه.....
۹۵	۴-۳ پایایی سازه:.....
۹۶	۴-۴ نتایج دلفی خبرگان:.....
۹۷	۴-۴-۱ آزمون فریدمن:.....
۱۰۳	۴-۵ آمار استنباطی.....
۱۰۳	۴-۵-۱ بررسی نرمال بودن متغیر های تحقیق.....
۱۰۴	۴-۵-۲ آزمون تی تک نمونه ای:.....
۱۱۳	۴-۶ خلاصه:.....

فصل پنجم:

۱۱۵	۵-۱ مقدمه.....
۱۱۵	۵-۲ نتایج بدست آمده از آمار توصیفی در خصوص ویژگی های جمعیت شناختی.....
۱۱۵	۵-۲-۱ جنسیت:.....

۱۱۶ سن: ۵-۲-۲
۱۱۶ مدرک تحصیلی: ۵-۲-۳
۱۱۶ سابقه کار: ۵-۲-۴
۱۱۷ تحلیل نتایج پژوهش ۵-۳
۱۱۷ نتایج رتبه بندی عوامل از نظر خبرگان پارک های علم و فناوری کشور ۵-۳-۱
۱۱۸ نتایج بررسی عوامل حیاتی موفقیت مدیریت دانش، در پارک علم و فناوری خراسان ۵-۳-۲
۱۲۰ محدودیت های پژوهش ۵-۴
۱۲۰ پیشنهادهای پژوهش ۵-۵
۱۲۳ پیشنهاد هایی به سایر پژوهشگران ۵-۶
۱۲۴ خلاصه: ۵-۷
۱۲۵ فهرست منابع
۱۳۳ پیوست ها
۱۴۳ Abstract

فهرست اشکال:

- شکل ۱-۲ : داده، اطلاعات و دانش (نوروزیان، ۱۳۸۴، ۲۵)..... ۱۳
- شکل ۲-۲ : چرخه مدیریت دانش..... ۱۹
- شکل ۳-۲ : مدل مفهومی تحقیق..... ۶۲
- شکل ۱-۳ : نمودار سازمانی پارک علم و فناوری خراسان..... ۷۶
- شکل ۲-۳ : مراحل رشد شرکت ها در مراکز رشد پارک..... ۷۷

فهرست جداول:

- جدول ۱-۲: تعاریف مدیریت دانش به نقل از: (K.A. Kanagasabapathy et al,2006:3)..... ۱۸
- جدول ۲-۲: عوامل حیاتی موفقیت مدیریت دانش..... ۴۷
- جدول ۲-۳: ابعاد، مولفه ها و شاخص های بعد فرهنگ سازمانی..... ۵۰
- جدول ۲-۴: ابعاد، مولفه ها و شاخص های بعد حمایت مدیران ارشد..... ۵۲
- جدول ۲-۵: ابعاد، مولفه ها و شاخص های بعد ساختار سازمانی..... ۵۴
- جدول ۲-۶: ابعاد، مولفه ها و شاخص های بعد زیر ساخت فناوری اطلاعات..... ۵۶
- جدول ۲-۷: ابعاد، مولفه ها و شاخص های بعد ارزیابی و اندازه گیری عملکرد..... ۵۷
- جدول ۲-۸: ابعاد، مولفه ها و شاخص های بعد منابع انسانی..... ۵۹
- جدول ۲-۹: ابعاد، مولفه ها و شاخص های بعد فرایندهای سازمان..... ۶۰
- جدول ۲-۱۰: ابعاد، مولفه ها و شاخص های تحقیق..... ۶۳
- جدول ۴-۱: جدول فراوانی بر حسب جنسیت..... ۸۲
- جدول ۴-۲: جدول فراوانی بر حسب سن..... ۸۳
- جدول ۴-۳: جدول فراوانی بر حسب تحصیلات..... ۸۴
- جدول ۴-۴: جدول فراوانی بر حسب سابقه کار..... ۸۵
- جدول ۴-۵: جدول فراوانی بر حسب سمت..... ۸۶
- جدول ۴-۶: آمار توصیفی سوالات سنجش سطح فرهنگ سازمانی به عنوان عامل موفقیت مدیریت دانش..... ۸۷
- جدول ۴-۷: آمار توصیفی سوالات سنجش سطح زیر ساخت سازمانی به عنوان عامل موفقیت مدیریت دانش..... ۸۸
- جدول ۴-۸: آمار توصیفی سوالات سنجش سطح حمایت مدیران ارشد به عنوان عامل موفقیت مدیریت دانش..... ۸۹
- جدول ۴-۹: آمار توصیفی سوالات سنجش سطح زیر ساخت فناوری اطلاعات به عنوان عامل موفقیت مدیریت دانش..... ۹۰
- جدول ۴-۱۰: آمار توصیفی سوالات سنجش سطح سنجش و اندازه گیری به عنوان عامل موفقیت مدیریت دانش..... ۹۲
- جدول ۴-۱۱: آمار توصیفی سوالات سنجش سطح منابع انسانی به عنوان عامل موفقیت مدیریت دانش..... ۹۲
- جدول ۴-۱۲: آمار توصیفی سوالات تاثیرگذاری فرایندها بر موفقیت مدیریت دانش..... ۹۴
- جدول ۴-۱۳: ضرایب آلفای بدست آمده از نمرات پرسشنامه..... ۹۵
- جدول ۴-۱۴: جمع بندی نظرات خبرگان پارک ها..... ۹۶
- جدول ۴-۱۵: میانگین رتبه ها و اولویت بندی عوامل موفقیت مدیریت دانش..... ۹۷
- جدول ۴-۱۶: میانگین رتبه ها و اولویت بندی عوامل موفقیت مدیریت دانش..... ۹۷
- جدول ۴-۱۷: اولویت بندی شاخص های فرهنگ سازمانی..... ۹۸
- جدول ۴-۱۸: اولویت بندی شاخص ها در عامل حمایت مدیران ارشد..... ۹۸
- جدول ۴-۱۹: اولویت بندی شاخص ها در عامل زیر ساخت سازمانی..... ۹۹
- جدول ۴-۲۰: اولویت بندی شاخص ها در عامل زیر ساخت فناوری اطلاعات..... ۱۰۰

- جدول ۴- ۲۱: اولویت بندی شاخص ها در عامل سنجش و اندازه گیری..... ۱۰۰
- جدول ۴- ۲۲: اولویت بندی شاخص ها در عامل منابع انسانی ۱۰۱
- جدول ۴- ۲۳: اولویت بندی شاخص ها در عامل فرایندهای سازمانی ۱۰۱
- جدول ۴- ۲۴: میانگین رتبه ها و اولویت بندی زیر مجموعه های عوامل موفقیت مدیریت دانش..... ۱۰۲
- جدول ۴- ۲۵: آزمون نرمال بودن نمرات کارکنان پارک..... ۱۰۳
- جدول ۴- ۲۶: آزمون نرمال بودن نمرات کارکنان شرکت ها..... ۱۰۳
- جدول ۴- ۲۷: جدول فراوانی بررسی سطح فرهنگ سازمان..... ۱۰۴
- جدول ۴- ۲۸: آزمون بررسی سطح فرهنگ سازمانی..... ۱۰۵
- جدول ۴- ۲۹: جدول فراوانی بررسی سطح حمایت مدیران ارشد..... ۱۰۶
- جدول ۴- ۳۰: آزمون بررسی سطح حمایت مدیران ارشد..... ۱۰۶
- جدول ۴- ۳۱: جدول فراوانی بررسی سطح زیر ساخت سازمانی..... ۱۰۷
- جدول ۴- ۳۲: آزمون بررسی سطح زیر ساخت سازمانی..... ۱۰۷
- جدول ۴- ۳۳: جدول فراوانی بررسی سطح زیر ساخت فناوری اطلاعات..... ۱۰۸
- جدول ۴- ۳۴: آزمون بررسی سطح زیر ساخت فناوری اطلاعات..... ۱۰۸
- جدول ۴- ۳۵: جدول فراوانی بررسی سطح سنجش و اندازه گیری..... ۱۰۹
- جدول ۴- ۳۶: آزمون بررسی سطح سنجش و اندازه گیری..... ۱۱۰
- جدول ۴- ۳۷: جدول فراوانی بررسی سطح منابع انسانی ۱۱۰
- جدول ۴- ۳۸: آزمون بررسی سطح منابع انسانی ۱۱۱
- جدول ۴- ۳۹: جدول فراوانی بررسی سطح فرایندها..... ۱۱۲
- جدول ۴- ۴۰: آزمون بررسی سطح فرایندهای سازمانی..... ۱۱۲

فهرست نمودارها:

- نمودار ۴-۱: نمودار ستونی جنسیت ۸۲
- نمودار ۴-۲: نمودار ستونی سن ۸۳
- نمودار ۴-۳: نمودار ستونی تحصیلات ۸۴
- نمودار ۴-۴: نمودار ستونی سابقه کار ۸۵
- نمودار ۴-۵: نمودار ستونی سمت ۸۶

فصل اول:
طرح و کلیات تحقیق

۱-۱ مقدمه

پیشرفتهای اخیر در حوزه ارتباطات پرسرعت، علاقه سازمان ها به موضوع مدیریت دانش را افزایش داده است امروزه دانش به عنوان دارایی استراتژیک سازمانی قلمداد می شود و رشد روزافزون مشاغلی که بر پایه ایجاد و استفاده از دانش قرار دارند، موجب حیرت است. با این حال بسیاری از سازمان ها هم که این موضوع را درک کرده اند و با صرف هزینه های زیاد مدیریت دانش را در سازمان خود ایجاد کرده اند ولی بدلیل اینکه این پروژه تغییر و تحولاتی را در سازمان ایجاد می کند، با شکست مواجه شده اند. بنابراین شناسایی عوامل کلیدی موفقیت اجرای دانش می تواند به آنها در پیاده سازی آن کمک نماید.

همچنین سند چشم انداز کشور، ایران را کشوری توسعه یافته با جایگاه اول اقتصادی، علمی و فناوری در سطح منطقه با هویت اسلامی و انقلابی، الهام بخش در جهان اسلام و با تعامل سازنده و مؤثر در روابط بین الملل می داند و پارک های علم و فناوری نقش اصلی را در کسب این جایگاه برای ایران عزیزمان ایفا می کنند.

مطالب فوق لزوم بررسی عوامل کلیدی موفقیت مدیریت دانش را در پارک های علم و فناوری نشان می دهد.

در این فصل به معرفی طرح و ضرورت و هدف از اجرای آن می پردازیم.

۱-۲ بیان مسئله

پارک های علم و فناوری به عنوان یکی از اجزا نظام ملی نوآوری و یکی از زیر ساخت های اقتصاد دانایی محور، وظیفه دارند به ایجاد و رشد شرکت های دانش محور متکی بر نوآوری کمک کنند. در اقتصاد دانایی محور که تولید و مبادله دانش عامل اصلی ایجاد ارزش افزوده است، پارک های علم و فناوری با ارائه خدمات باکیفیت بالا و امکانات مناسب به شرکت ها، فرهنگ رقابت و نوآوری را در میان این شرکت ها ارتقا داده و به انتقال دانش بین موسسات تولید کننده و مصرف کننده دانش می پردازند. پارک های علم و فناوری جریان دانش و فناوری و مدیریت جریان دانش در سطح منطقه را در میان دانشگاه ها، مراکز تحقیق و توسعه R&D، شرکتهای خصوصی و بازار، تولید و رشد و توسعه مؤسسات مبتنی بر نوآوری را برعهده دارند. برای گسترش مدیریت دانش و رسیدن به اهداف آن، نیاز به یکسری فرایندها خواهد بود تا فعالیت ها، دانش محور شود و کارکنان پارک ها هم به کارکنان دانش محور تبدیل شوند، بدین معنا که استفاده از دانش در انجام امور و فرایندها یکی از مهمترین سرلوحه های هر فرد در سازمان باشد. جهت پیاده سازی مدیریت دانش در پارک ها، بررسی عوامل مهم و حیاتی مدیریت دانش از میان عوامل بسیار زیادی که می توانند بر موفقیت مدیریت دانش در سازمان تاثیرگذار باشند، در پیاده سازی صحیح و سریع این امر نقش بسزایی دارند. خروجی این تحقیق، شاخص هایی را برای پیاده سازی و مدیریت موثر مدیریت دانش از طریق عوامل کلیدی موفقیت فراهم می سازد.

۱-۳ پیشینه تحقیق

در مقالات متعددی به تعریف مباحث و مفاهیم مدیریت دانش و مدل های آن پرداخته شده است و همچنین مطالعات بسیاری در مورد بررسی عوامل مختلفی از جمله رهبری، فرهنگ، منابع انسانی یا فناوری اطلاعات بر روی مدیریت دانش می توان یافت.

در مورد یافتن عوامل حیاتی موفقیت مدیریت دانش در سازمان ها نیز مطالعاتی صورت گرفته است که بیشتر آنها تحقیقاتی هستند که در سازمان های خارج از ایران صورت گرفته اند از جمله:

داونپورت و همکاران (۱۹۹۸)، لیبوییتز (۱۹۹۹)، چوی (۲۰۰۰)، هولسپیل و جوشی (۲۰۰۰)، استنکوسکی (۲۰۰۴)، وونگ (۲۰۰۵)، کوآن یو وونگ (۲۰۰۵)، یو چینگ لی (۲۰۰۶)، جعفری و همکاران (۲۰۰۷)، توکان

مادالینا (۲۰۰۹)، چوریدس و همکاران (۲۰۰۹)، چنگیز والمحمدی (۲۰۱۰)، لوییس کارلوس (۲۰۱۰)، شاهیزان و یوسیف (۲۰۱۱)، همچنین مطالعاتی در این زمینه در ایران صورت گرفته است از جمله :
پور شیرازی و دره کاظمی صفت (۱۳۸۶)، رهنورد و محمدی (۱۳۸۸)، حیدری و همکاران (۲۰۱۱)، خطیبیان (۱۳۸۸)، تقوی و شفیع زاده (۱۳۸۸)، اخوان و همکاران (۱۳۸۹).

این تحقیقات در محیطهای صنعتی، پزشکی و اجتماعی، شرکت های خصوصی و سازمان های دولتی که متفاوت از شرایط پارک های علم و فناوری هستند صورت گرفته اند و تا کنون بررسی روی عوامل حیاتی موفقیت مدیریت دانش در پارک های علم و فناوری صورت نگرفته است. از آنجایی که پارک های علم و فناوری در ایران، جزء سازمان های دولتی می باشند احتمال می رود که نتایج تحقیق ما از نتایج تحقیقات بالا تبعیت کند و از آنجایی که پارک ها سازمان هایی هستند که حامیان کارآفرینی مبتنی بر علم و دانش می باشند و موسسات فناوری را تحت حمایت و پشتیبانی دارند و در مجموعه پارک ها شاهد استقرار این موسسات خصوصی در محیط پارک و در ارتباط تنگاتنگ با کارکنان و مدیران پارک ها هستیم، لذا شاخص های بررسی کننده عوامل حیاتی موفقیت مدیریت دانش در پارک ها، احتمالاً متفاوت از سازمان های دیگر باشد و احتمال می رود که اولویت بندی عواملی که در پارک ها به عنوان عوامل حیاتی شناخته خواهند شد متفاوت از دیگر سازمان ها باشد. در این تحقیق ما عوامل حیاتی بدست آمده از مطالعات پیشین این بزرگان را جمع آوری و از نظر خبرگان پارک های علم و فناوری در ایران مورد بررسی قرار خواهیم داد.

۴-۱ ضرورت و اهمیت تحقیق

پارک های علم و فناوری در همکاری متقابل با دانشگاه ها و صاحبان صنایع می باشند. پارک ها با تامین بخش قابل توجهی از هزینه های فناوری دانشگاه ها، از نتایج آنها بیشترین استفاده کاربردی را به عمل می آورند و دستاوردهای پژوهشی دانش آموختگان دانشگاه ها را به درون صنعت تزریق می کنند. در حقیقت پارک ها در تلاشند تا با دیدگاه و رویکرد مدیریت دانش، در جهت آشتی دادن تئوری و عمل، اقدام نمایند. چرا که بدون مدیریت صحیح دانش، نمی توان به وجود دانش در سازمان پی برد تا زمانی که دانش سازمان ثبت و سازماندهی نشود، سازمان قادر نخواهد بود فقدان دانش یا شکاف دانش خود را شناسایی کند. برای مدیران این پارک های علم و فناوری، انگیزه پیاده سازی و اجرای مدیریت دانش با توجه به حجم انبوه داده ها و اطلاعات و نیاز به حفظ

و نگهداری و مدیریت آنها، هر روزه پررنگ‌تر می‌شود. دانش در دنیای امروز عامل ایجاد مزیت رقابتی به شمار می‌آید.

از طرفی پارک‌های علم و فناوری به عنوان سازمان‌های دانش بنیان که حامی نوآوری و ترویج علم و فناوری در صنعت کشور می‌باشند نیازمند مدیران نوآور و با تفکری خلاق می‌باشند، بدین جهت تغییرات در سطح مدیران و جابجایی مدیران یا استفاده بیشتر از مشاوران بیرونی در این سازمان‌ها بیشتر اتفاق می‌افتد و مدیریت دانش که انتقال و تسهیم دانش را میان این افراد صورت دهد بحثی جدی در پارک‌های علم و فناوری است. اینکه مدیریت دانش دقیقاً چگونه می‌تواند از مشارکت و تسهیم دانش و منظور آن حمایت کند و چه عواملی در محقق شدن پیاده‌سازی مدیریت دانش نقش حیاتی دارند می‌تواند بسیار مورد نیاز مدیران و کارکنان سازمان باشد. اهمیت انجام این پژوهش به این دلیل است که در عصر حاضر در سازمان‌ها مسئله پیاده‌سازی مدیریت دانش در برنامه‌های سازمان گنجانده شده و مدیران به ضرورت پیاده‌سازی مدیریت دانش در سازمان یقین یافتند، مسلماً بررسی عوامل حیاتی که موفقیت پیاده‌سازی مدیریت دانش را تضمین می‌کند برای تمامی مدیران مساله‌ای مورد توجه و مورد نیاز است.

۵-۱ اهداف تحقیق

هدف اصلی: مشخص کردن عوامل حیاتی موفقیت مدیریت دانش در پارک‌های علم و فناوری

۶-۱ سوالات تحقیق

۶-۱-۱ سوال اصلی

عوامل حیاتی موفقیت مدیریت دانش در پارک‌های علم و فناوری کدامند؟

۶-۲ سوالات فرعی

- ۱- فرهنگ سازمانی، به عنوان عامل موفقیت KM، در پارک علم و فناوری خراسان در چه سطحی قرار دارد؟
- ۲- حمایت مدیران ارشد، به عنوان عامل موفقیت KM، در پارک علم و فناوری خراسان در چه سطحی قرار دارد؟
- ۳- زیرساخت سازمانی، به عنوان عامل موفقیت KM، در پارک علم و فناوری خراسان در چه سطحی قرار دارد؟
- ۴- زیرساخت فناوری اطلاعات، به عنوان عامل موفقیت KM، در پارک علم و فناوری خراسان در چه سطحی قرار دارد؟

۵- سنجش و اندازه‌گیری، به عنوان عامل موفقیت KM، در پارک علم و فناوری خراسان در چه سطحی قرار دارد؟

۶- منابع انسانی، به عنوان عامل موفقیت KM، در پارک علم و فناوری خراسان در چه سطحی قرار دارد؟

۷- فرایندها، به عنوان عامل موفقیت KM، در پارک علم و فناوری خراسان در چه سطحی قرار دارد؟

۱-۷ فرضیه های تحقیق

۱-۷-۱ فرضیه اصلی

عوامل فرهنگ سازمانی، حمایت مدیران ارشد، زیر ساخت سازمانی، زیر ساخت فناوری اطلاعات، سنجش و اندازه گیری، منابع انسانی و فرایندها، به عنوان عوامل موفقیت مدیریت دانش در پارک های علم و فناوری، محسوب می شوند.

۱-۷-۲ فرضیه های فرعی

سطح فرهنگ سازمانی پارک علم و فناوری خراسان، به عنوان عامل موفقیت KM، بالاتر از میانگین است.

سطح حمایت مدیران ارشد پارک علم و فناوری خراسان، به عنوان عامل موفقیت KM، بالاتر از میانگین است.

سطح زیر ساخت سازمانی پارک علم و فناوری خراسان، به عنوان عامل موفقیت KM، بالاتر از میانگین است.

سطح زیرساخت فناوری اطلاعات پارک علم و فناوری خراسان، به عنوان عامل موفقیت KM، بالاتر از میانگین است.

سطح سنجش و اندازه گیری پارک علم و فناوری خراسان، به عنوان عامل موفقیت KM، بالاتر از میانگین است.

سطح منابع انسانی پارک علم و فناوری خراسان، به عنوان عامل موفقیت KM، بالاتر از میانگین است.

سطح فرایندهای پارک علم و فناوری خراسان، به عنوان عامل موفقیت KM، بالاتر از میانگین است.

۱-۸ قلمرو موضوعی

در این پژوهش سعی می‌شود تا از گسترده شدن تحقیق جلوگیری شود تا از غیرکاربردی شدن پژوهش جلوگیری شود، از این رو تصمیم گرفته شد که از میان عوامل موثر بر مدیریت دانش، اهمیت عواملی را که در مطالعات پیشین به عنوان عوامل حیاتی موفقیت مدیریت دانش شناسایی شدند را در پارک های علم و فناوری مورد بررسی قرار دهیم که آیا این عوامل در پارک های علم و فناوری و از نظر خبرگان پارک ها نیز به عنوان عامل حیاتی در موفقیت پیاده سازی مدیریت دانش محسوب می شوند و سپس به بررسی پارک خراسان از لحاظ دارا بودن این عوامل بپردازیم؟

۱-۸-۱ قلمرو مکانی

پژوهش حاضر در پارک علم و فناوری خراسان واقع در دوازده کیلومتری جاده مشهد- قوچان صورت خواهد گرفت.

۱-۸-۲ قلمرو زمانی

پژوهش حاضر در گستره زمانی اردیبهشت ماه تا دیماه ۹۱ و جمع آوری داده ها در آذر ماه ۹۱ انجام شده است.

۱-۹ تعریف مفاهیم و واژگان اختصاصی طرح

۱-۹-۱ تعریف مدیریت دانش

مدیریت دانش در یک سازمان، متشکل از راهبردها و فرایندهایی است که قادرند نیازهای دانش کل سازمان، مشتریان و کارکنان را برآورده سازند. برخی دیگر نیز بیان می‌دارد که مدیریت دانش را، فرایند گسترده‌ای می‌دانند که امر شناسایی، سازماندهی، انتقال و استفاده صحیح از اطلاعات و تجربیات داخلی سازمانی را مورد توجه قرار می‌دهد. (مرادزاده و همکاران، ۲۰۰۶: ۲)

مدیریت دانش فرآیندی است که به سازمانها کمک می‌کند تا اطلاعات و تخصص‌های مهم بدون ساختار را که بخشی از حافظه سازمان بوده شناسایی، انتخاب، سازماندهی، منتشر و منتقل سازند. این امر ساختارمند کردن دانش، موجب حل مسایل، یادگیری پویا، برنامه‌ریزی راهبردی و تصمیم‌گیری کارا و موثر می‌گردد. ابتکار عمل- های مدیریت دانش بر شناسایی و بیان دانش متمرکز است به نحوی که این دانش بتواند به صورتی رسمی مبادله شده و از طریق بکارگیری مجدد به عنوان اهرمی مورد استفاده قرار گیرد.

۱-۹-۲ عوامل حیاتی موفقیت

پور شیرازی و کاظمی صفت به نقل از المبروک؛ عوامل حیاتی موفقیت موضوعاتی هستند که تاکید بر آنها همراه با تمرکز بر روی فعالیت های اصلی مورد نیاز، موجبات انجام موثر کارها و رسیدن به موفقیت در کسب و کارها را فراهم می‌آورند. (اکبر پور شیرازی و کاظمی صفت، ۱۳۸۶: ۲)

حوزه‌هایی بحرانی از عمل و برنامه‌ریزی مدیریتی که باید به منظور رسیدن به تاثیر گذاری انجام شوند. در این بررسی منظور از عوامل حیاتی موفقیت، عواملی هستند که در صورت تامین آنها، پیاده سازی مدیریت دانش در پارک های علم و فناوری با موفقیت صورت خواهد گرفت.